За авіакадри

№ 9
30 вересня 2019 р.

"Человек полетит, опираясь не на силу своих мускулов, а на силу своего разума" М. Є. Жуковський

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Газета виходить з жовтня 1930 р.
Випуск відновлено в березні 1998 р.

ПОЧАТОК НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ В ХАІ

На 31 серпня припало два свята: День авіації України та Посвята в першокурсники ХАІ. Початком тиражування яскравих подій і галасливих переміщень натовпу очевидців і учасників стало відкриття відреставрованого пам'ятника літаку МіГ-19 з табличками з історичною довідкою і технічними характеристиками.

Передусім – літаки

Нагадаємо студентам та проінформуємо колишніх абітурієнтів, що ввійшли до дружньої університетської родини: витвір мистецтва встановлено поряд з корпусом К-2 1972 року під керівництвом ректора Миколи Масленникова (1962–1976 рр.). Час не шкодує нікого й нічого, тож з ініціативи Миколи Нечипорука за підтримки ДП «Чугуївський авіаційний ремонтний завод» і ДП «ФЕД» пам'ятник було відновлено. Проведено внутрішні й зовнішні роботи з реставрації фюзеляжу й постаменту, прокладено акуратні кам'яні доріжки, перероблено іменні таблички з історичною довідкою про літак та його технічні характеристики. За дизайнерську частину відповідала дизайнер Наталя Бабак.

Пам'ятник МіГ-19 – другий у серії оновлений нерухомий об'єкт. Минулого року оновлено літак МіГ-17 біля головної прохідної, який 1970 року Валентина Гризодубова подарувала на 40-річчя університету. Скоро почнуть реставрувати Су-7Б, установлений поряд із радіокорпусом.

На урочисте відкриття Міг-19 після реставрації завітали представники підприємств державного концерну «Укроборонпром»: «Антонов», «ЧАЗ», «ФЕД», «Мотор Січ» та інших.

«Коли стоїш поряд із цією спорудою і по-доброму жадібно дивишся на неї, почуваєш себе в польоті. Ми раді в такий чудовий день віддати честь літаку, який обріс славою не тільки на нашій землі. ХАІ створено для того, щоб проектувати, виготовляти й експортувати літальні апарати, і цей пам'ятник має надихати інженерів. Вітаю з Днем авіації!», – промовив ректор Микола Нечипорук.

«Я дуже вдячна за можливість займатися дизайном об'єктів, у яких почувається воля і швидкість, це справжнє задоволення для мене», – сказала Наталя.

Продовження програми

Об 11 годині в актовому залі почалася концертна програма з ведучими Олександром Кушнаренко та Шамсією Мусаєвою. Директори авіаційних компаній і члени Наглядової ради виходили на сцену і щирими словами виражали свою любов до лазурового простору.

Після них у променях софітів виступили випускники ХАІ: керівник відділу проектного менеджменту компанії Namecheap Артем Оганесян і засновник компанії Artjoker Роман Катеринчик. Перший спікер освітив тему студентства й розповів про власний професійний шлях, другий акцентувався на ефективних методах досягання поставлених цілей.

Неординарний спорт

Близько 12 години почалося творче змагання міжфакультетського значення: будування вежі із залікових книжок. На завдання командам загалом давалося три хвилини. Оцінювалася висота фінальної будови, адже невдалих спроб із обвалюванням матеріалу вистачало.

«Я радий вітати кожного, хто сьогодні з нами дихає повітрям змін. Україна завжди славилася своєю авіаційною промисловістю. Ан-225 «Мрія», Ан-70, Ан-26 – привід для національної гордості, і про це повинні знати нащадки. Я бажаю, щоб і надалі ми посідали місце у десятці розвинених у цьому напрямі країн», – сказав президент ДП «Антонов» Олександр Донець і подарував ректору пам'ятні фото Ан-225 «Мрія» і корабля-ракетоплана «Буран».

Експертні вимірювання рулеткою визначили переможця. Ним став сьомий факультет. Заліковки учасників досягли 2,05 м заввишки.

Результат занесено до книги рекордів університету, у скарбниці якої вже є кілька національних здобутків: формування зі студентів найбільшої за розмірами фігури літака, наймасовіший запуск орігамі-літачків і максимальна кількість гравців, які одночасно взяли участь в інтелектуальному проекті «Що? Де? Коли?» (1705 знавців з 341 команди).

До продовження концертної програми залишалося приблизно п'ять годин. Під час вільних екскурсійних прогулянок новоспечені студенти ознайомлювалися із живописною територією студентського містечка, а також з навчальними корпусами, де мрії про небо набувають матеріальної оболонки. Тим часом викладачі й хайовці з отриманими дипломами ностальгували за минулими часами, зустрічаючись та обмінюючись позитивними емоціями.

Фінальні акорди

О 17:00 першокурсники дебютували зі своїми танцювальними номерами біля головного корпусу, а через годину колони молодих науковців, аспірантів, доцентів і професорів відправилися на стадіон. Під відкритим небом відбулося офіційне посвячення у першокурсники й нагородження переможців хореографічного конкурсу. За результатами голосування переміг четвертий факультет.

Додатково підвищили й без того піднесений настрій світловий флешмоб, панегіричні промови гостей, вокальні виступи, запуск повітряної кулі. Завершенням свята стала традиційна дискотека й тривалий феєрверк.

Крокуючи до своїх домівок, студенти подумки готувалися до нового навчального року. І якщо для одних знову починалося ретельне вчитування в сторінки знайомих підручників і ранкові запізнення на лекції через сонливість, то для інших… Однак не варто псувати початкові враження!

Випускаючий редактор ЦЗГ,
Максим Зубков

QR-НОВИНИ

У Харківському аероклубі ім. В. С. Гризодубової 31 серпня стартував щорічний фестиваль «KharkivAviafest». Уже в шостий раз люди, небайдужі до хмар, зібралися на свіжому повітрі за межею міста.

Микола Нечипорук разом із популярним хіп-хоп-виконавцем Серьогою (aka Поліграф ШарикOFF), котрий поступив на магістратуру на кафедру проектування літаків і вертольотів (заочна форма навчання), вирушив до аеродрому «Коротич» для стрибка з парашутом у тандемі. Усе пройшло добре, постраждали тільки зачіски. Робітники прес-центру зробили детальний фотозвіт, який можна подивитися на офіційній сторінці ректора у соціальній мережі «Facebook».

ПІДСУМКОВІ ЗБОРИ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

Наш університет за традицією наприкінці серпня «стає у вихідну позицію» перед новими горизонтами подій. Не винятком стали й «дводобові три крапки»: підсумки роботи зі статистичними й аналітичними подробицями в актовому залі головного корпусу та гуркіт кольорових хлопавок на стадіоні.

30 серпня на зборах професорсько-викладацького складу ректор Микола Нечипорук звітував про діяльність закладу в 2018/2019 навчальному році. Від імені Міністерства освіти і науки України, обласних і міських органів влади ректор разом із директором департаменту ЖКГ і розвитку інфраструктури ХОДА Сергієм Магдисюком вручив почесні грамоти співробітникам за постійні трудові звершення.

За офіційними даними, ХАІ 2019 року – це видатна державна установа, яка має:

– ***8 факультетів і 40 кафедр;***

– ***68 спеціальностей і 154 освітні програми;***

– ***загальний ліцензований обсяг студентів 7990 осіб;***

– ***загальну кількість ПВС 736 осіб.***

Загальні результати роботи за минулий рік:

– ***розроблено й прийнято стратегію розвитку ХАІ на 10 років уперед;***

– ***оновлено освітні програми підготовки бакалаврів і магістрів;***

– ***створено спеціальну групу з акредитації та ліцензування, Наглядову раду на чолі з керівником компанії «Антонов» Олександром Донцем, а також Галузеву раду разом із АТ «ФЕД» та інноваційним аерокосмічним кластером «Мехатроніка»;***

– ***проведено п'ять днів відкритих дверей, профільні олімпіади з української мови і літератури та математики обласного й державного рівнів для слухачів доуніверситетської підготовки;***

– ***переведення журналу «Авіаційно-космічна техніка і технологія» до категорії «Б».***

Головний здобуток полягає в тому, що ХАІ розташувався на 10-му місці в рейтинговому списку українських вишів, який щорічно складає Центр міжнародних проектів «Євроосвіта». Як зазначив Микола Нечипорук, маючи достатні успіхи в категоріях науково-педагогічного потенціалу, визнання в інших країнах та високий інтегральний показник діяльності закладу, необхідно істотно підвищити позицію за якістю викладання.

Наприкінці засідання ректор поставив кілька завдань на найближчий період і призвав колектив і надалі сумлінно працювати на благо розвитку університету.

Прес-центр ХАІ

«ЛОША» СІМ'Ї «АН»

Тріумф семидесяти років ефективної експлуатації літака Ан-2 зобов'язує пильно вдивитися в історію його створення. Адже вона рясніє не тільки технічними перипетіями, а й відвертими подарунками долі, без яких ні машина, ні прославлене КБ могли би просто не відбутися.

Тріумф семидесяти років ефективної експлуатації літака Ан-2 зобов'язує пильно вдивитися в історію його створення. Адже вона рясніє не тільки технічними перипетіями, а й відвертими подарунками долі, без яких ні машина, ні прославлене КБ могли би просто не відбутися.

Злетівший усього через пару років після закінчення Другої світової війни цей невибагливий біплан з класичним зіркоподібним поршневим двигуном привів авіацію до найвіддаленіших куточків тогочасного Радянського Союзу й пов'язав повітряними лініями маленькі міста й селища з великими аеропортами. Занесений до Книги рекордів Гіннесса як єдиний у світі літак, який випускається вже понад 70 років, Ан-2 виготовляли в Україні, Росії, Польщі та Китаї. За різним оцінюванням, на цей час вироблено понад 18 000 цих літаків, і їх виготовлення триває в КНР і сьогодні. Ця чудова машина експлуатувалася в 26 країнах, і в наші дні світовий парк літаків Ан-2, ще придатних до експлуатації, становить близько 5 000 бортів, що обіцяє чудові перспективи для його ремоторизації та модернізації.

До кінця сорокових років в умах авіаційних фахівців завердилася думка, що можливості бипланів уже вичерпано, тому намітилася тенденція повного переходу до монопланів. У полоні боротьби за швидкість авіаконструктори просто не могли собі уявити, що може бути затребуваним літак, у якому динамічні показники буде принесено в жертву злітно-посадковим характеристикам. Та й саме гасло «вище, далі, швидше», що спрямовувало авіаційну думку тих часів, навіть теоретично не припускало подібного.

Тому коли О. К. Антонов, що був на той час першим заступником А. С. Яковлєва, 1944 року запропонував свій «Всюдиліт», (розчалковий біплан), злітно-посадкові характеристики якого стають порівнянними з вертольотними, його ідею було прийнято в багнети. Весь початковий етап створення літака і запуск його у виробництво було ускладнено тим, що деякі високопоставлені чиновники і фахівці від

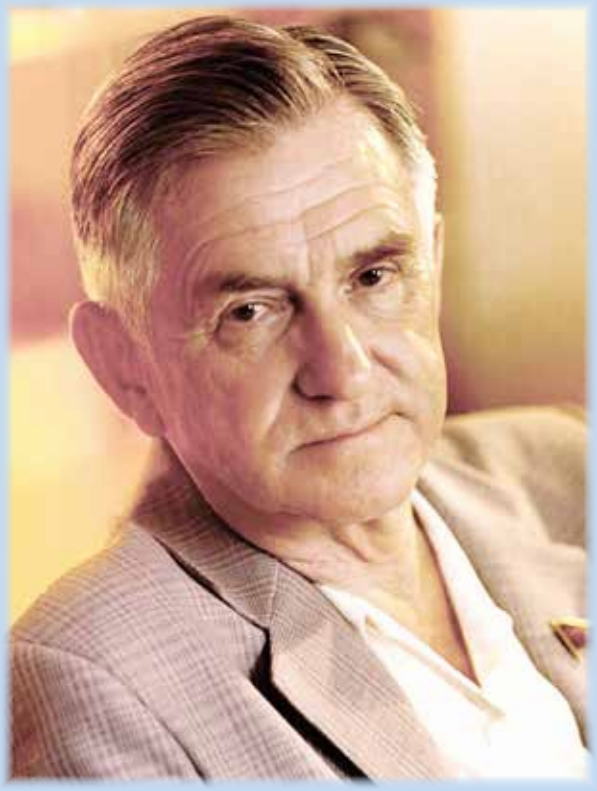

Цей літак повинен зайняти в повітряному транспорті приблизно те місце, яке займає «полуторка» в транспорті наземному, – О. К. Антонов

У літаку Ан-2-100 (Україна), запропонованому АТ «Мотор Січ», передбачено використання нового українського двигуна МС-14 і сучасної авіоніки

На ТВС-2МС (Росія) установлено американський турбогвинтовий двигун Honeywell з малошумним гвинтом і композитними крилами й стабілізатором

2018 р. КНР продемонструвала ремоторізований варіант китайської копії літака Ан-2 – Y-5BG, оснащеного американським турбогвинтовим двигуном і комплексом цифрової авіоніки

ТВС-2ДТ успадкував кращі конструктивні й аеродинамічні рішення Ан-2. Крило замкненого контуру, хвостове оперення, хвостову частину фюзеляжу і всю механізацію крила виконано з композитних матеріалів. Літак оснащено двигуном Honeywell, п'ятилопатевим реверсивним гвинтом і комплектом сучасного пілотажно-навігаційного обладнання

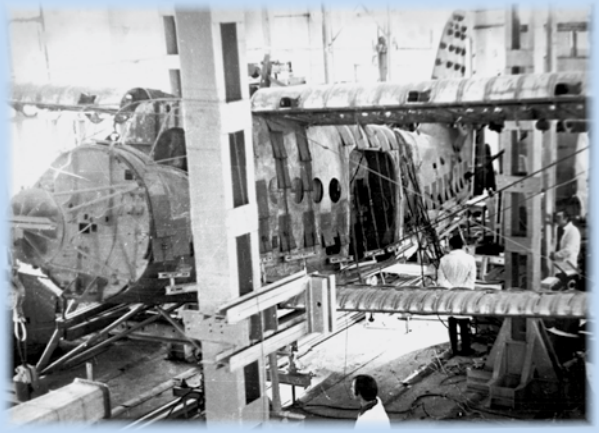

У 60-х роках у ХАІ розглядалася перспектива використання композитних матеріалів в авіабудуванні. Для цього було виготовлено цільнокомпозитний фюзеляж літака Ан-2 й проведено його випробування на міцність. На раритетному фото – випробування фюзеляжу Ан-2 у статзалі ХАІ

авіації вважали цей проект настільки архаїчним, що лише кілька чудових збігів обставин допомогли йому вижити.

Результати продувки літаків з нерухомим гвинтом в аеродинамічній трубі свідчать про те, що існує величезна різниця між підйомною силою крила й фюзеляжу. Для біпланів вона є ще більшою, що й обумовило серйозні теоретичні переваги монопланів з огляду на аеродінамічну досконалість. Будучи блискучим фахівцем з аеродинаміки, О. К. Антонов детально вивчив результати продувок біпланів з обертовим гвинтом і переконався, що цей аспект на той момент виявився недостатньо вивченим і багато в чому виграшним для його проекту. Окрилений цим відкриттям, Олег Костянтинович з подвоєною силою взявся за опрацювання свого проекту.

Його наполегливість і переконаність подіяли, і 31 травня 1946 р. постановою Ради Міністрів було сформовано ОКБ-153 (надалі АНТК ім. О. К. Антонова), якому було доручено спроектувати й побудувати перший експериментальний літак. Ця дата донині відзначається колективом антоновців як день народження фірми.

Завдяки широкому використанню неліквідів, що залишилися з війни, перший льотний екземпляр сільгосплітака СХ-1 (так тоді називався Ан-2) здійснив свій перший виліт уранці 31 серпня 1947 р. А вже надвечір радіостанція «Голос Америки» передала, що київський авіазавод почав випуск літака нового типу. Це повідомлення стало сенсацією анітрохи не меншою, ніж сам факт польоту (пізніше літак отримав у НАТО кодове позначення Colt – лоша).

Під час випробувань літак показав феноменальні злітно-посадкові характеристики, «прощав» грубі помилки пілотування, давав змогу здійснювати посадку навіть на польові дороги, а на максимальній потужності двигуна міг зависати на гвинті.

За клопотанням українського уряду серійне виробництво Ан-2 було розміщено на Київському авіаційному заводі, і вже 6 вересня 1949 р. у повітря злетів перший серійний літак. Надалі Ан-2 чекала насичена подіями доля. 1953 року його виробництво припинили, але буквально через кілька місяців відновили знову. Потім виготовлення літака передали до Росії, через час – до Польщі, а починаючи з 1956 р. його виробляють у Китаї.

Як і в будь-якої знаменитості, довга історія Ан-2 обросла безліччю міфів, легенд, тривіальних неточностей і банальних помилок. Так, наприклад, у щоденнику, виданому 2019 р. ДП «Антонов», що лежить на столах багатьох працівників ХАІ, укралася прикра помилка: насправді, 31 серпня 1947 р. злетів перший експериментальний СХ-1, а серійний Ан-2 піднявся в небо на 2 роки пізніше – 6 вересня 1949 р.

Прес-служба ХАІ

АТЕСТАЦІЯ НАУКИ ПІДСУМКИ ЗА 5 РОКІВ І ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Відповідно до Порядку проведення державної атестації закладів вищої освіти (ЗВО) у частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 652, від ХАІ у вересні 2019 року подано заявку на державну атестацію. За результатами атестації ЗВО буде поділено на категорії А, Б, В і такі, що не атестовано. Отримання категорії А дасть змогу залучити так зване базове фінансування, яке протягом останніх кількох років стало дуже очікуваним, завдяки чому можна буде підтримати найбільш проблемні сфери наукової діяльності.

Згідно з вимогами до атестації ЗВО мали подавати документи щонайменше на два напрями із семи. ХАІ вибрав такі:

1) ***технічні науки;***
2) ***суспільні науки;***
3) ***математичні й природничі науки.***

Загалом обсяг атестаційної справи становить майже 600 сторінок, у яких відображено аналіз наукової діяльності в ХАІ за останні 5 років і прогноз розвитку науки на найближчі роки. Узагальнення матеріалу виявилося досить цікавим, адже дало змогу підбити підсумки роботи, визначити сильні сторони й напрями, які необхідно підсилювати, а також зосередитися на розробленні стратегії розвитку науки в ХАІ.

Нижче стисло висвітлено основну інформацію, яку подано до Міністерства освіти і науки України.

ХАІ – це унікальний заклад вищої освіти (ЗВО), який ***з 1930 року*** (року його заснування) ***не змінив напряму підготовки фахівців***. Високі вимоги до якості фахівців у авіаційній галузі потребували розбудови проблемно-дослідних лабораторій, у яких закладалися основи майбутнього авіаракетобудування й формувалися наукові школи, що функціонують і розвиваються сьогодні. ***На базі таких проблемних лабораторій утворено два об'єкти національного надбання – унікальний Аеродинамічний комплекс із дозвукових, звукових і надзвукової труб неперервної дії і Науково-дослідний інститут проблем фізичного моделювання польоту літаків***.

Отримані в лабораторіях наукові, практичні й інноваційні результати заклали фундамент розвитку авіаційної та ракетно-космічної галузей і продовжують впливати на них, формуючи облік перспективних об'єктів авіаційної техніки. ***Протягом останніх***

5 років учені ХАІ виконали понад 130 госпдоговорів (обсяг залучених коштів наведено в табл. 1, див. спец. фонд) для підприємств авіаційної, космічної і військової галузей України та іноземних (за винятком військової галузі) держав. Роботи спрямовувалися на отримання нових практично досяжних (інноваційних) рішень для таких надзвичайно важливих напрямів: точне машинобудування; міцність, надійність і ресурс матеріалів; конструкції авіаційної та космічної техніки; системи теплорегулювання супутників; системи керування двигунами; композиційні матеріали та їх властивості; надійність конструкцій авіаційної техніки; технології проектування та складання великогабаритних об'єктів; системи керування об'єктів ракетно-космічної техніки; енергозабезпечення; надійність об'єктів критичних інфраструктур та ін.

Наші ***підприємства-партнери з України*** – це ДП «Антонов», Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, АТ «Мотор Січ», ДП «Івченко-Прогрес», ДП КБ Південне ім. М. К. Янгеля, ПрАТ «ФЕД», ДП КБ «Луч», ДП «Артем», ДП НВКГ «Зоря» – «Машпроект», «Радій», ДП «Завод ім. В. О. Малишева» та ін.

Окрім того, учені ХАІ ***за вказаний період виконали десятки фундаментальних і прикладних досліджень, а також науково-технічних розробок*** (обсяг залучених коштів наведено в табл. 1, див. загальний фонд). Теми робіт корелюють з наведеними вище напрямами (але є суттєво ширшими), зокрема такими: нанесення покриттів; іонно-плазмові двигуни (розрахунок, виготовлення та ресурсні випробовування в умовах вакууму таких двигунів реалізовано лише в ХАІ, де цим питанням приділено майже півстоліття досліджень); проектування та розроблення радіоелектронних пристроїв, систем і комплексів; дистанційне зондування й оброблення зображень з аерокосмічних носіїв; зелений комп'ютинг; фізичні властивості напівпровідників; зменшення помітності об'єктів аерокосмічної техніки в оптичному, інфрачервоному, акустичному та радіодіапазонах; критичні інфраструктури в ядерній енергетиці та ін.

Балансова вартість майна, придбаного для проведення наукових досліджень за 5 років, становить 2 099,5 тис. грн (див. табл. 1)**.**

Окрім модернізації наявних ***створюються нові лабораторії***, зокрема, 2019 р. ***відкрито новий Центр колективного користування науковим обладнанням «Створення та дослідження аерокосмічних об'єктів і систем»***, до якого вже цього року буде закуплено унікальне обладнання на суму 2,6 млн грн. У 2017–2018 рр. відкрито навчально-наукові класи компаній ***NIX Solutions, Industrial IoT (Phoenix Contact)***, а також ***лабораторію «Надширокосмугова радіоелектроніка»***.

QR-НОВИНИ

До 80-річчя професора Стахова Олексія Петровича

7 травня 2019 р. виповнилося 80 років всесвітньо відомому вченому, винахіднику, розробнику Математики Гармонії, випускнику факультету № 5 (1961 р.) доктору технічних наук, професору, академіку Академії інженерних наук України О. П. Стахову. Ректорат, факультет, кафедра комп'ютерних систем, мереж і кібербезпеки, викладачі й студенти ХАІ щиро вітають ювіляра зі славним 80-річчям!

Таблиця 1. Обсяг коштів, залучених унаслідок наукової діяльності вчених ХАІ

№ п/п	Найменування статті, за якою залучено кошти	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Загалом за 2014–2018 рр.
1	Обсяг коштів на виконання наукових досліджень і розробок ХАІ, які за результатами конкурсного відбору фінансуються із загального фонду бюджету	11 143,15 тис. грн	10 556,39 тис. грн	11 138,1 тис. грн	11 973,1 тис. грн	9 212,631 тис. грн	54 023,36 тис. грн
2	Обсяг коштів на виконання наукових досліджень і розробок ХАІ за науковим напрямом, які фінансуються зі спеціального фонду державного бюджету	6 751,538 тис. грн	10 983,63 тис. грн	8 927,381 тис. грн	12 829,93 тис. грн	12 009,37 тис. грн	51 501,85 тис. грн
3	Балансова вартість придбаного обладнання	2,8 тис. грн	213,2 тис. грн	714,9 тис. грн	177,6 тис. грн	991,0 тис. грн	2 099,5 тис. грн
						Залучені кошти, загалом	107 624,7 тис. грн

Загалом фінансування науки за п'ять років становило майже 108 млн грн (див. табл. 1). Проте вагому частку фінансування в табл. 1 не відображено, оскільки вона стосується досягнень учених ХАІ на міжнародному рівні. Так, ***ХАІ є лідером в Україні серед усіх ЗВО та підприємств різних форм власності з фінансування проектів***, які виконуються за рахунок програм ***FP-7***, ***Horizon-2020.*** Обсяг коштів, залучених на виконання поточних проектів, становить ***1,6 млн євро.*** Проект ***DENOX виконується виключно науковцями ХАІ*** і стосується оптимізації згоряння палива в авіаційних двигунах. Цей проект став унікальним в Україні, оскільки виконується без консорціуму, а його ***фінансування становить майже 1 млн євро.***

До проведення досліджень долучаються молоді вчені, зокрема студенти. Стало доброю практикою заохочувати молодь до наукових проектів з оплатою, що стимулює їх саморозвиток, більш глибоке вивчення теорії й оволодіння практикою. З моменту започаткування 2016 року Міністерством освіти і науки України конкурсу наукових робіт молодих учених у ***ХАІ вже виконано три наукові розробки й виконується ще одна***.

Що стосується публікативної активності, то слід зазначити, що за попередні роки науковцями ХАІ опубліковано ***588*** робіт, які індексуються н.м.б.д. ***Scopus, і 417 робіт,*** що індексуються н.м.б.д. ***Web of Science*** (табл. 2).

Індекс Гірша ХАІ дорівнює 30 (див. посилання http://scopus.org.ua). На рівні ЗВО Харкова – це третє місце після ХНУ імені В. Н. Каразіна (68) і НТУ «ХПІ» (41).

Щорічно проводиться близько двох десятків наукових конференцій і міжнародних семінарів. Цього року вперше конференцію «DEpendableSystems, SERvices&Technologies, IEEE-DESSERT» проведено у м. Лідсі (Великобританія). Всеукраїнську науково-технічну конференцію молодих учених «Інтегровані комп'ютерні технології в машинобудуванні ІКТМ» з 2019 року зареєстровано у видавництві Springer, а її праці буде індексувати н.м.б.д. Scopus. Проводиться робота із започаткування наступного (2020) року профільної конференції Ukrainian Aerospace Conference, яка об'єднає науку, освіту й промисловість, задіяних в аерокосмічній і суміжних галузях.

ХАІ є засновником шести наукових видань: «Авіаційно-космічна техніка і технологія» (входить до категорії «Б»); «Радіоелектронні і комп'ютерні системи» (подано на переведення до категорії «Б»); «Питання проектування і виробництва конструкцій літальних апаратів» (готуються документи на переведення до категорії «Б»); «Відкриті інформаційні і комп'ютерні інтегровані технології» (подано на переведення до категорії «Б»); «Гуманітарний часопис» (готуються документи на переведення до категорії «Б»); «Часопис економічних реформ» (подано на переведення до категорії «Б»). ***Проводиться робота щодо індексування н.м.б.д. Web of Science щонайменше двох журналів з 2020 р.***

Цього року ***ХАІ замкнув десятку кращих ЗВО за рейтингом «Топ-200».*** Серед трьох критеріїв, за якими оцінювали ЗВО, є критерій «Оцінка міжнародного визнання ІМВ», який містить переважно наукові досягнення ЗВО, а саме індекс Гірша, кількість публікацій, які індексує м.н.б.д. Scopus і Web of Science, кількість проектів та обсяги фінансування за програмою Horizon-2020, кількість грантів на виконання досліджень за міжнародними програмами й договорами. Окрім указаних показників до нього входять і успіхи в програмі Erasmus+. За критерієм «Оцінка міжнародного визнання ІМВ» ***ХАІ з балом 11,6 посідає 5 місце в Україні***, поступаючись лише НТУ КПІ імені Ігоря Сікорського (14,88 бала), КНУ імені Тараса Шевченка (14,76 бала), НУ «Львівська політехніка» (13,33 бала) і ХНУ імені В. Н. Каразіна (12,39 бала).

Поточного року теж є певні досягнення. Так, ***бюджет наукових робіт, що виконуються за загальним фондом, 2019 р. збільшився майже на 75 % відносно 2018 р.***, забезпечивши ХАІ 10 місце серед 134 ЗВО України за обсягом фінансування робіт за рахунок Міністерства освіти і науки України (див. Наказ МОН України від 19.04.2019 № 527). У межах Харкова за обсягом залучених коштів від МОН України ми посідаємо третє місце після ХНУ імені В. Н. Каразіна і НТУ «ХПІ».

Наведене вище дає змогу стверджувати, що ***наука в ХАІ має вагомі досягнення і посідає чільне місце в житті університету***. Але слід пам'ятати, що ***ми маємо ще значний резерв для збільшення наших досягнень*** і, як наслідок, збільшення показників, за якими оцінюють якість ЗВО. Для цього необхідно зробити ще багато важливих кроків, серед яких такі:

– ***отримати «базове фінансування» і підтримати ключові лабораторії ХАІ, зокрема, спрямувати кошти на утримання допоміжного персоналу в необхідній кількості, провести ремонт і модернізацію обладнання й приміщень лабораторій. Для цього зроблено перший крок – подано заявку на атестацію науки;***

– ***диверсифікувати напрями фінансування наукових досліджень у межах України, зокрема збільшити приплив інвестицій для наукових досліджень щонайменше вдвічі – довести до 50 млн грн і більше на рік, що дасть змогу ви-***

Таблиця 2. Публікативна активність

№ п/п	Кількість публікацій у наукових виданнях, які індексуються в наукометричній базі даних	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Загалом за 2014–2018 рр.
1	Scopus	78	83	108	130	189	588
2	Web of Science	63	68	95	95	96	417

рішити такі важливі питання: збільшити зарплату науковцям; оснастити лабораторії сучасним обладнанням; відкрити нові лабораторії тощо. Для цього слід активізувати діяльність щодо залучення госпдоговірних робіт, отримати гранти за програмами Державного фонду досліджень (який має стати головним розпорядником бюджетних коштів з 2020 р.), збільшити кількість проектів молодих учених і договорів за державним замовленням;

– підвищити активність науковців з метою отримання грантів за програмою Horizon-Europe, яка змінить Horizon-2020. Для цього вже зараз необхідно ознайомитися з проектом програми й викликами, які викладено в ній. До речі, ці виклики має бути закладено в стратегії розвитку лабораторій ХАІ, адже вони ґрунтуються на вимогах до перспективних об'єктів аерокосмічної галузі розвинутих країн світу;

– збільшити кількість публікацій у провідних виданнях світу, що збільшить цитування робіт учених ХАІ та сприятиме підвищенню його позицій в основних рейтингах. Для цього необхідно значно покращити якість оформлення результатів досліджень і проводити роботу з підвищення рівня знання англійської мови;

– відкрити науковий парк і бізнес-інкубатори для надання можливості комерціалізації інноваційних розробок, основаних на наукових здобутках учених ХАІ. Сьогодні проводиться робота на рівні держави щодо розроблення формули, за якою буде враховано інтереси ЗВО та конкретного вченого, що комерціалізує свої розробки. ХАІ уважно слідкує за змінненням законодавства та є учасником цих змін, стаючи за експерта при обговоренні змін до законопроектів;

– збільшити кількість аспірантів і залучити їх до виконання наукових робіт, що забезпечить безперервність дії наукових шкіл ХАІ та спрямує більшість кадрів високої кваліфікації до підприємств-партнерів.

Це, безумовно, не всі напрями, на яких необхідно сконцентруватися найближчим часом. Проте вони мають стати основними, навколо яких у дискусії буде формуватися облік майбутньої науки ХАІ.

Проректор з наукової роботи В. В. Павліков

QR-НОВИНИ

AVIAFEST-2019 відвідала делегація студентів ХАІ у складі 500 чоловік. Їх супроводжував редактор газети «За авіакадри» Максим Зубков. Враженнями від поїздки він поділився у своєму фотозвіті.

КОНКУРС

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ:

по кафедрі композиційних конструкцій та авіаційного матеріалознавства – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат технічних наук, учене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ ПРОФЕСОРА:

по кафедрі права – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор юридичних наук, учене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ ДОЦЕНТІВ:

по кафедрі проектування літаків та вертольотів – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, учене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі технології виробництва літальних апаратів – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, учене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 4 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі автомобілів та транспортної інфраструктури – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, учене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі систем управління літальних апаратів – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, учене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі комп'ютерних систем, мереж і кібербезпеки – 2 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, учене звання – доцент без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформаційно-комунікаційних технологій ім. О. О. Зеленського – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, учене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі права – 2 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат юридичних наук, учене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі документознавства та української мови – 5 посад, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат наук, учене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД СТАРШИХ ВИКЛАДАЧІВ:

по кафедрі автомобілів та транспортної інфраструктури – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі прикладної лінгвістики – 1 посада, вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНОЇ ПОСАДИ АСИСТЕНТІВ:

по кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем – 1 посада, вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі систем управління літальних апаратів – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі прикладної лінгвістики – 1 посада, вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:
61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», ученому секретарю ради університету, тел. 788-40-32

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті
Обов'язковими документами, які подаються на конкурс, є: заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі; документи про освіту, науковий ступінь, учене звання; список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВІДОЦТВО
ХК № 170 від 06.04.1994
(057) 788 48 47 pr@khai.edu
Номер підготовлено і зверстано в редакції газети "За авіакадри"
вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Номер віддруковано в друкарні
ТОВ «Видавничий Будинок «Премьер»» т. (057) 720-20-97
Наклад 1000 пр. Замовлення № 09-19
Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ
Сергій Ружинський,
Тетяна Козіна,
Максим Зубков,
Олена Серьожкіна

https://khai.edu/assets/files/Za_Aviakadri_2019_09.pdf